

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

ปัญหาพิเศษ

เรื่อง

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544

OUTCOMES OBTAINING FROM OFF-CAMPUS PRACTICE IN AGRICULTURE
OF SECOND-YEAR STUDENTS ON DIPLOMA PROGRAM OF RATCHABURI
AGRICULTURAL AND TECHNOLOGICAL COLLEGE, ACADEMIC YEAR 2001

โดย

ร.พ.

ก. 767๗

2544

นายเกรียงไกร มุลใจดา

เลขหมึก.....
เลขทะเบียน..... 47178
วัน, เดือน, ปี 24 ส.ย. 2546

.b.....
.i.....

ปัญหาพิเศษนี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต

สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร-การผลิตพืช

ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กรุงเทพฯ

ปีการศึกษา 2544

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทคัดย่อปัญหาพิเศษ

ปีการศึกษา 2544

ชื่อเรื่อง ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544

OUTCOMES OBTAINING FROM OFF-CAMPUS PRACTICE IN AGRICULTURE OF SECOND-YEAR STUDENTS ON DIPLOMA PROGRAM OF RATCHABURI AGRICULTURAL AND TECHNOLOGICAL COLLEGE, ACADEMIC YEAR 2001

ชื่อ – สกุล นายเกรียงไกร มูลใจตา

สาขาวิชา เทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช

ภาควิชา วิศวกรรมเกษตร

คณะ วิศวกรรมศาสตร์อุตสาหกรรม

อาจารย์ที่ปรึกษา ผศ. วันทนี โชติสุกุล

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ในด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน และเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ จำนวน 22 คน และสาขาวิชาสัตวศาสตร์ จำนวน 58 คน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี รวมทั้งสิ้น 80 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม ซึ่งแบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ตอนที่ 3 สภาพของสถานฝึกงาน ปัญหา และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ส่งแบบสอบถามไปจำนวน 80 ชุด ได้รับแบบสอบถามกลับคืน จำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแยกเป็นข้อมูลของแต่ละสาขาวิชา ผลการวิจัยมีดังนี้

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ เป็นเพศหญิง สำหรับนักศึกษาสาขาวิชาสัตวศาสตร์ ส่วนใหญ่เป็นเพศชาย นักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา มีอายุอยู่ใน

ช่วง 18 – 20 ปี มากที่สุด ในการเลือกสถานที่ฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา ส่วนมากสามารถเลือกสถานที่ฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาได้เอง นักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์ ส่วนใหญ่เลือกฝึกงานในสถานฝึกงานของหน่วยงานเอกชน ส่วนนักศึกษสาขาวิชา สัตวศาสตร์ ส่วนใหญ่เลือกฝึกงานในสถานที่ฝึกงานของหน่วยงานราชการ บิดา – มารดา ของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม และนักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายในการฝึกงานจากบิดา – มารดา มากที่สุด ทั้ง 2 สาขาวิชา

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษา พบว่า นักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา ได้รับความรู้จากการฝึกงาน ในระดับมาก 1 รายการ เหมือนกัน คือ ความรู้ด้านการปฏิบัติงาน

ผลจากการปฏิบัติงาน ทักษะ และเทคนิคต่างๆ ของนักศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่า นักศึกษาได้รับจากการขยายพันธุ์พืช ในระดับมาก 2 รายการ คือ การเตรียมดินตอ และการเสียบยอด ได้รับจากไม้ดอก ไม้ประดับ ในระดับมาก 3 รายการ คือ การดูแลรักษา และการเก็บเกี่ยว การปลูกไม้ดอก - ไม้ประดับ และการย้ายกล้าไม้ ได้รับจากพืชไร่ในระดับปานกลางทุกรายการ และได้รับจากการเพาะเห็ด ในระดับมาก 1 รายการ คือ การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์

ผลจากการปฏิบัติงาน ทักษะ และเทคนิคต่างๆ ของนักศึกษา สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า นักศึกษาได้รับในระดับมาก 4 รายการ คือ การทำวัคซีน การฉีดยา การตอนสัตว์ และการผสมเทียม

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์ นักศึกษาได้รับอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต และความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน สำหรับ สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ได้รับในระดับมาก 3 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต การศึกษาต่อ และความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน

ประสบการณ์ด้านการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์ นักศึกษาได้รับในระดับมาก 7 รายการ และสาขาวิชา สัตวศาสตร์ ได้รับในระดับมาก 5 รายการ

สภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ ยกเว้น สาขาวิชาสัตวศาสตร์ ที่เครื่องมือ และอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงาน อยู่ในระดับมาก และปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

ข้อเสนอแนะ ต่อวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ควรนำประเด็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ ต่อการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนา ปรับปรุงการจัดการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ทั้ง 2 สาขาวิชา ให้เหมาะสมต่อไป

กิตติกรรมประกาศ

ในการทำปัญหาพิเศษครั้งนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี โดยได้รับการช่วยเหลือและความร่วมมือจากหลายๆ ฝ่ายด้วยกัน

ขอขอบพระคุณ ผศ. วันทนี โชติสกุล ซึ่งเป็นอาจารย์ที่ปรึกษาปัญหาพิเศษ ที่ได้ให้คำแนะนำและช่วยเหลือแก้ไขข้อบกพร่องต่างๆ

ขอขอบพระคุณ ท่านอาจารย์ คมสันต์ เจิมเพชร หัวหน้าฝ่ายฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ที่ช่วยในการตรวจสอบ ให้คำแนะนำ ในการแก้ไขแบบสอบถาม และขอขอบใจน้องๆ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามทุกข้อ

ท้ายที่สุดนี้ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ คุณพ่อ-คุณแม่ และทุกคนในครอบครัวที่เฝ้าทำกำลังใจและสนับสนุนในด้านทุนทรัพย์ ทำให้ปัญหาพิเศษเล่มนี้สำเร็จลุล่วงไปได้ด้วยดี

เกรียงไกร มุลใจตา

มีนาคม 2545

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อปัญหาพิเศษ.....	ก
กิตติกรรมประกาศ.....	ค
สารบัญ.....	ง
สารบัญตาราง.....	ฉ
บทที่	
1 บทนำ.....	1
1.1 ความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์.....	2
1.3 ขอบเขตของปัญหา.....	2
1.4 นิยามศัพท์.....	2
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	3
2 การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง.....	4
2.1 การจัดการศึกษาวิชาเกษตร.....	4
2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชา เกษตรกรรม พุทธศักราช 2540.....	5
2.3 ความหมายของการฝึกงาน.....	6
2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน.....	7
2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน.....	8
2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา.....	9
2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	10
3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	14
3.1 ประชากร.....	14
3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	14
3.3 การวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ.....	15

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

บทที่	หน้า
4 ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล.....	17
4.1 ผลการวิจัย.....	17
4.2 วิจารณ์ผล.....	33
5 สรุปและข้อเสนอแนะ.....	35
5.1 สรุป.....	35
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	37
บรรณานุกรม.....	38
ภาคผนวก.....	40
แบบสอบถาม.....	41

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี.....	17
2 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี.....	19
3 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์.....	20
4 แสดงระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์.....	23
5 แสดงระดับประสพการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์.....	24
6 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์.....	25
7 แสดงระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์.....	27
8 แสดงระดับประสพการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์.....	28
9 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์.....	29
10 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา พืชศาสตร์.....	30
11 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์.....	31
12 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา สัตวศาสตร์.....	32

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความสำคัญของปัญหา

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) พุทธศักราช 2540 ของกระทรวงศึกษาธิการ พัฒนาขึ้นให้สอดคล้องกับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พุทธศักราช 2538 และความเจริญ ก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ยุคโลกาภิวัตน์ เพื่อผลิตกำลังคนเป็นช่างฝีมือที่มีความรู้ ความชำนาญเฉพาะสาขาอาชีพ มีคุณธรรม มีวินัย เจตคติ บุคลิกภาพ ความรับผิดชอบและเป็นผู้มีปัญหาที่เหมาะสม สามารถนำไปใช้ในการประกอบอาชีพ ได้ตรงตามความต้องการของตลาดแรงงาน สอดคล้องกับสถานะเศรษฐกิจและสังคม ทั้งในระดับชุมชน ระดับท้องถิ่นและระดับชาติ หลักสูตรนี้ได้กำหนดให้ผู้เรียนทุกคนจะต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ตามที่ได้กำหนดไว้ในหลักสูตรของแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา การทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต มีจำนวนไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง เพื่อให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ และมีทักษะวิชาชีพเพิ่มเติมจากสถานฝึกงานอาชีพ

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา มีความสำคัญมากสำหรับนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 เพราะ จะต้องนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการศึกษาต่อหรือออกไปทำงาน ซึ่งจะต้องนำความรู้ ประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานตามหลักสูตรให้นักศึกษามีความรู้ควบคู่ประสบการณ์ กล่าวคือ ได้เพิ่มทักษะ สร้างเสริมประสบการณ์ สามารถพัฒนาวิชาชีพตามสภาพความเป็นจริงในสถานประกอบการ ได้ทราบปัญหาต่างๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติงาน และสามารถใช้สติปัญญาแก้ปัญหาได้อย่างมีเหตุผล มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่ มีระเบียบวินัย มีเจตคติที่ดีต่อการทำงาน ทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเป็นการสร้างเสริมศักยภาพให้ผู้เรียนมีความพร้อมที่จะออกสู่งานอาชีพ เมื่อสำเร็จการศึกษาเพื่อเข้าสู่งานอาชีพเกษตรโดยตรงหรืออาชีพอิสระทางการเกษตร ส่วนหนึ่งเข้าสู่ตำแหน่งอาชีพในธุรกิจงานฟาร์มเอกชน และธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร รวมทั้งเข้าสู่อาชีพภายนอกภาคเกษตรทดแทนแรงงานที่ขาดแคลน (กรมอาชีวศึกษา, 2543 : 5)

ผู้วิจัยได้เล็งเห็นความสำคัญของการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และได้มีความสนใจว่าถ้าได้มีการศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เกี่ยวกับความรู้ที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอก สภาพของสถานที่ฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ แล้วจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับนักศึกษากษตร วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เพื่อที่จะได้สถานที่ฝึกงานที่เป็นประโยชน์ต่อวิทยาลัย กล่าวคือ ทางวิทยาลัยสามารถปรับปรุง เปลี่ยนแปลง ให้เหมาะสมกับหลักสูตร และความต้องการของนักศึกษา เพื่อให้ได้นักศึกษาที่มีคุณภาพรวมทั้งวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีต่างๆ อาจนำมาเป็นแนวทางในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา และฝ่ายแนะแนวได้ใช้เป็นแนวทางในการแนะแนวทางการประกอบอาชีพหรือเรียนต่อ และใช้ในงานวิจัยของการศึกษาในแขนงอื่นต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ในด้านความรู้ ประสบการณ์ที่ได้รับ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน
2. เพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

1.3 ขอบเขตของปัญหา

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544

ประชากรในการวิจัย คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม ชั้นปีที่ 2 ปีการศึกษา 2544 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี จำนวน 60 คน

1.4 นิยามศัพท์

“นักศึกษา” หมายถึง นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ประเภทวิชาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

“ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตร” หมายถึง ความรู้ ทักษะและประสบการณ์ที่ได้รับจากการฝึกงานในสถานประกอบการด้านเกษตร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

“การฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา” หมายถึง การออกไปฝึกงานของนักศึกษาในวิชาการ ฝึกงาน รหัสวิชา 3500-2901 ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม โดยได้กำหนดให้นักศึกษาจะต้องฝึกงานภายนอกสถานศึกษา ในหน่วยงานของ รัฐบาล รัฐวิสาหกิจ หรือเอกชน เป็นเวลาไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมง จำนวน 4 หน่วยกิต

“สถานประกอบการ” หมายถึง สถานที่ที่นักศึกษาเข้าไปฝึกงาน ในแหล่งวิชาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ ที่เกี่ยวข้องตรงตามประเภทและสาขาที่เรียน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินการ พัฒนาปรับปรุง แก้ไข การส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ให้ได้ผลดียิ่งขึ้น
2. สถานศึกษาหรือวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีอื่นๆ พิจารณาใช้ผลการวิจัยนี้ เป็นแนวทางในการดำเนินการ และปรับปรุงแก้ไขการส่งนักศึกษาออกไปฝึกงานได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 2

การศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้อง

จากการศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับงานวิจัย เรื่องผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544 ผู้วิจัยได้นำเสนอการศึกษาเอกสารและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง ตามลำดับดังนี้

- 2.1 การจัดการศึกษาวิชาเกษตร
- 2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม พุทธศักราช 2540
- 2.3 ความหมายของการฝึกงาน
- 2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน
- 2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน
- 2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา
- 2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.1 การจัดการศึกษาวิชาเกษตร

การเกษตรเป็นอาชีพพื้นฐานที่สำคัญยิ่งของระบบเศรษฐกิจ และสังคมของประเทศไทย เพราะเป็นสาขาอาชีพที่ให้ผลผลิตที่มีมูลค่าสูง จำนวนประชากรและแรงงานมากที่สุด การเกษตรจะต้องเป็นความสำคัญต่อประเทศไปอีกนาน เพราะทั้งระดับประเทศและโลกยังมีความต้องการด้านอาหารและผลิตภัณฑ์การเกษตรจำนวนมาก และความต้องการนี้ได้เพิ่มปริมาณขึ้นเรื่อยๆ ตามจำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นทุกวัน ดังนั้นการเกษตรจึงจำเป็นต้องมีการพัฒนาปรับปรุงประสิทธิภาพการผลิตและคุณภาพของผลผลิตให้เหมาะสม เพื่อตอบสนองความต้องการของตลาดและผู้บริโภคอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการพัฒนาเกษตรกรผู้ผลิตให้เป็นผู้มีความรู้ความสามารถในการผลิตใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย เพื่อให้ได้ผลผลิตทางการเกษตรอย่างมีคุณภาพ ใช้ต้นทุนต่ำ รู้วิธีการจัดการ สงวนรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการจัดการบริหารธุรกิจการเกษตรได้ดี และสามารถดำรงชีวิตตนเองอย่างมีความสุขในโลกที่มีการปรับเปลี่ยน และพัฒนาอยู่ตลอดเวลาในการพัฒนาเกษตรกรหรือผู้ประกอบการอาชีพเกษตรดังกล่าวนี้ วิธีการที่ดีและเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมที่สุดก็คือ การจัดการศึกษาเกษตรให้เหมาะสม เป็นการช่วยส่งเสริมสนับสนุนให้ผู้เรียน ซึ่งจะมีบทบาทต่ออาชีพได้มีความรู้ ความคิด ทักษะ และความสามารถในการประกอบอาชีพ การศึกษาเกษตรจึงเป็นแนวทางพื้นฐานวิชาชีพเกษตร ซึ่งหมายถึงต้องมีหลักสูตรการเรียนการสอนวิชาเกษตรในระดับชั้นการศึกษาต่าง ๆ ทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน หลักสูตรเหล่านี้จัดไว้เพื่อจัดบริการให้ความรู้แก่ผู้เรียนทั้งนักเรียน เยาวชน และประชาชนทั่วไป

ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนากำลังคน และการผลิตกำลังคนทางการเกษตรได้มีการจัดในระบบโรงเรียน เริ่มตั้งแต่ระดับประถมศึกษา มัธยมศึกษา อาชีวศึกษา เทคนิคศึกษา และในระดับมหาวิทยาลัย ซึ่งเป็นขั้นปริญญา หากพิจารณาแล้วจะเห็นว่าทุกระดับการศึกษาล้วนมีความจำเป็นและสำคัญ แต่หากพิจารณาให้รอบคอบแล้วจะเห็นได้ว่า การจัดหลักสูตรและการจัดการศึกษาเกษตรระดับมัศึกษานับว่าเป็นระดับที่ควรให้ความสนใจเป็นอย่างยิ่ง เพราะเป็นระดับที่วางพื้นฐานให้แก่ผู้เรียนทางด้านวิชาชีพเกษตร หากนักเรียนมีความซาบซึ้งและประทับใจต่ออาชีพนี้แล้ว ก็จะเป็นแนวทางในการเลือกศึกษา หรือมุ่งสู่อาชีพเกษตร เมื่อเติบโตขึ้น (นพคุณ ศิริวรรณ, 2536 : 127-129)

2.2 หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม พุทธศักราช 2540

หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งใช้อยู่ในปัจจุบันนี้ มีหลักการของหลักสูตร คือ 1) เป็นหลักสูตรที่มุ่งผลิตและพัฒนาแรงงานระดับผู้เชี่ยวชาญเฉพาะสาขาอาชีพ ตามความต้องการของตลาด ทั้งในระดับท้องถิ่นและระดับประเทศ 2) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนตามความถนัด ความสามารถและความสนใจ สามารถถ่ายโอนผลการเรียน เทียบความรู้และประสบการณ์จากแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ และสถานประกอบอาชีพอิสระ 3) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษาจัดวิธีการเรียน วิธีการสอนที่หลากหลาย สอดคล้องตามความต้องการของผู้เรียนและท้องถิ่น และ 4) เป็นหลักสูตรที่เปิดโอกาสให้สถานศึกษา ชุมชน ท้องถิ่น ทั้งในภาครัฐและเอกชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรและการจัดการศึกษา เพื่อให้ตรงตามความต้องการ สอดคล้องกับสภาพชุมชนและท้องถิ่นนั้นๆ

ด้านโครงสร้างของหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ได้แบ่งเป็น 3 หมวดวิชา ดังนี้

1. หมวดวิชาพื้นฐาน
2. หมวดวิชาชีพ
 - 2.1 วิชาชีพพื้นฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.2 วิชาชีพเฉพาะ

2.3 วิชาชีพเลือก

2.4 ฝึกงาน / โครงการงาน / โครงการวิชาชีพ

การฝึกงาน หรือการทำโครงการ หรือการทำโครงการวิชาชีพประกอบด้วย

1. ผู้เรียนทุกคนต้องผ่านการฝึกงานในแหล่งวิทยาการ สถานประกอบการ หรือสถานประกอบอาชีพอิสระอย่างต่อเนื่อง ไม่น้อยกว่า 350 ชั่วโมงตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรแต่ละประเภทวิชา และสาขาวิชา หรือทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพ กำหนดให้มีค่า 4 หน่วยกิต
2. สถานศึกษาต้องจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในช่วงระยะเวลาใดก็ได้ตามความเหมาะสม ตั้งแต่ประกาศผลสอบภาคเรียนที่ 2 ของผู้เรียนเป็นต้นไป ถ้าสถานศึกษาจัดให้ผู้เรียนฝึกงานในภาคเรียนปกติให้เพิ่มเวลาเรียนต่อสัปดาห์ของรายวิชาเป็น 2 เท่า ของภาคเรียนปกติ
3. ให้สถานศึกษาดำเนินการให้ผู้เรียนที่ประสงค์จะทำโครงการ หรือโครงการวิชาชีพทำในภาคเรียนที่ 4
4. การตัดสินผลการเรียน และการให้ระดับผลการเรียนให้ปฏิบัติเช่นเดียวกับรายวิชาอื่นๆ (กระทรวงศึกษาธิการ, 2540 : 4)

2.3 ความหมายของการฝึกงาน

การฝึกงานเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรที่กำหนดไว้ในการเรียนการสอน ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง (ปวส.) ในวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี สังกัดกรมอาชีวศึกษา ซึ่งหลักสูตรนี้มุ่งที่จะพัฒนาและผลิตกำลังคนในระดับกลาง โดยผู้เรียนจะมีทักษะ ความสามารถในการปฏิบัติงานในระดับช่างเทคนิคและสามารถนำความรู้ที่ได้จากการฝึกงานไปปฏิบัติในการประกอบอาชีพของตนเองได้ ดังนั้นกระบวนการเรียนการสอนจึงให้ความสำคัญต่อการเรียนในภาคปฏิบัติ และเพื่อให้นักศึกษาได้รับความรู้ด้านต่างๆ จากการทำไปฝึกงานจากสถานที่ฝึกงาน ซึ่งเป็นสภาพการปฏิบัติงานจริงๆ ได้รู้จักการจัดการฟาร์ม ความรับผิดชอบ เป็นต้น

ราชบัณฑิตยสถาน (2525 : 516) ได้ให้ความหมายของคำว่า “การฝึกงาน” ซึ่งหมายถึง การให้ทำงานจนเป็น และหัดให้ทำงานจนดี ซึ่งสอดคล้องกับปรัชญาของ John Dewey ซึ่งกล่าวว่า “การปฏิบัติจะทำให้เกิดการเรียนรู้จากประสบการณ์” และถือว่าเป็นปรัชญาหัวใจสำคัญของการศึกษาเกษตร ดังนั้นการฝึกงานจึงเป็นการศึกษาอย่างหนึ่งที่จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และประสบการณ์ในด้านการปฏิบัติ อีกทั้งทักษะต่างๆ ที่ได้รับจากสถานที่ฝึกงาน

ไพฑูรย์ นนทลี (2529 : 191) ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน (Training) ตามหลักสูตรไว้ดังนี้ 1) กำหนดทักษะพื้นฐานและทักษะเฉพาะสาขาวิชาชีพขึ้น 2) จัดรูปแบบงานสถานศึกษาให้

เป็นสถานประกอบการ และ 3) สนับสนุนโครงการหารายได้ระหว่างเรียนของนักเรียนนักศึกษา ทักษะต่างๆ ที่กำหนดขึ้นเป็นมาตรฐานจำเป็นต้องกำหนดแบบหรือสื่อการเรียนการสอนไว้เป็นการ เฉพาะ เพื่อให้เกิดเอกภาพและประสิทธิภาพของการเรียนการสอน

จากความหมายของการฝึกงานที่กล่าวมาข้างต้น เป็นการให้ความหมายของการฝึกงาน อย่างกว้างๆ และการฝึกงานนั้นเป็นการฝึกงานด้านการเกษตร ซึ่งความหมายของคำว่า เกษตรใน ปัจจุบัน หมายถึง กิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการผลิต การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิตทางการ เกษตร (พรทิพย์ อุดมสิน, 2523 : 1) กล่าวไว้ว่า ความหมายของการฝึกงานเกษตรจึงเป็นเรื่องของการ ทำงาน หรือฝึกปฏิบัติที่เกี่ยวข้องกับการผลิตพืช สัตว์ การแปรรูป และการจัดจำหน่ายผลผลิตทาง การเกษตร เพื่อให้เกิดความรู้ความชำนาญและประสบการณ์ ในสภาพที่เป็นจริงหลังจากที่นักศึกษา ได้ศึกษาเนื้อหาทางด้านวิชาการในช่วงที่เรียนมาแล้ว

2.4 ความสำคัญของการฝึกงาน

ในการจัดการศึกษาเกษตรเป้าหมาย คือ ต้องการให้ผู้เรียนมีความสามารถในการประกอบ อาชีพเกษตรกรรม และเป็นผู้มีคุณธรรม ซึ่งในการประกอบอาชีพเกษตรผู้เรียนควรจะมีการพัฒนา ทั้งในด้านความรู้ ทักษะ การพัฒนาความรู้และทัศนคติเป็นเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการใช้สติปัญญา ใน การวิเคราะห์ ส่วนทางด้านทักษะที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ในการจัดการศึกษาเกษตรควรเน้นถึง การบูรณาการพัฒนาทั้งสามด้านดังที่กล่าวมา

พรทิพย์ อุดมสิน (2523 : 21) กล่าวว่าการศึกษาด้านอาชีวศึกษาเกษตร เป็นการศึกษาด้าน วิชาชีพมุ่งผลิตกำลังคนที่มีฝีมือ ดังนั้นจึงเน้นให้ผู้เรียนมีทักษะด้านต่างๆ เพื่อไปประกอบอาชีพการ ที่ผู้เรียนจะเกิดทักษะได้ต้องอาศัยการฝึกงานเกษตร ซึ่งแนวคิดในการจัดการศึกษาในระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงนั้น เป็นการศึกษาที่วางแนวทางเพื่อเตรียมบุคคลออกไปสู่การ ประกอบอาชีพ วิธีการสอนต้องเน้นเรื่องการฝึกงาน นักศึกษาจะต้องผ่านการฝึกปฏิบัติในอาชีพ จริงๆ เพื่อหาประสบการณ์

สุรพล สงวนศรี (2516 : 12) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการฝึกงาน หรือฝึกประสบการณ์ ไว้ว่า ควรจะส่งนักเรียนหรือนักศึกษาไปฝึกหาประสบการณ์ ในสถานประกอบการของรัฐบาลหรือ เอกชนจริงๆ ซึ่งดำเนินงานโดยโรงเรียนเป็นผู้รับผิดชอบร่วมกับหน่วยงานที่นักเรียน หรือ นัก ศึกษาไปฝึกประสบการณ์ และครูเป็นผู้ประสาน นิเทศและติดตามดูการทำงานตลอดจนควบคุม ความประพฤติกผลของการฝึกงานจะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ และไปพัฒนาด้านทักษะ ความรู้ และ เจตคติที่ดีทางด้านอาชีพให้ดีขึ้นพร้อมที่จะออกไปสู่สังคมได้ หลังจากจบการศึกษาไปแล้ว

นพคุณ ศิริวรรณ (2529 : 1) กล่าวว่า การฝึกงานเกษตรไม่เพียงแต่ช่วยเสริมการสอนของครูอาจารย์เท่านั้น แต่ยังมีจุดมุ่งหมายช่วยเสริมประสบการณ์ให้แก่ผู้เรียนได้พัฒนาความสามารถที่จะประกอบอาชีพทำฟาร์มได้เป็นอย่างดี ดังนั้นผู้ที่เรียนอาชีวศึกษาเกษตรจึงควรต้องฝึกความชำนาญจากการปฏิบัติงานเกษตร และนับว่าเป็นสิ่งสำคัญ เพราะผู้ว่าจ้างแรงงานต้องการบุคคลที่มีความสามารถ การให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติจริงทำให้ผู้เรียนมีความมั่นใจและรักในอาชีพเกษตร ซึ่งเป็นไปตามปรัชญาของการศึกษาเกษตรที่ว่า “เรียนรู้อย่างการปฏิบัติจริง”

2.5 วัตถุประสงค์ของการฝึกงาน

การฝึกงานมีความสำคัญในการศึกษาวิชาชีพเกษตรเป็นอย่างมาก เพราะประสบการณ์ที่ได้จากการฝึกงานนั้น ไม่สามารถที่จะหาได้ในวิทยาลัยได้อย่างสมบูรณ์ นักศึกษาที่ผ่านการฝึกงานภายนอกนั้นสามารถที่จะพิสูจน์ตัวเองได้ว่าได้รับอะไรจากการฝึกงาน เมื่อจบการศึกษาก็สามารถประกอบอาชีพได้

กรมอาชีวศึกษา (2527 : 3) กล่าวถึงวัตถุประสงค์ว่า 1) เพื่อให้มีความรู้ ความชำนาญ และคุ้นเคยงานเกษตรอย่างแท้จริง 2) เพื่อให้มีความอดทนในการปฏิบัติงาน และปฏิบัติงานตามขั้นตอนอย่างต่อเนื่อง 3) เพื่อฝึกความคิดริเริ่มสร้างสรรค์งาน รู้จักนำเทคโนโลยีมาปรับใช้ในการเพิ่มผลผลิต 4) เพื่อสร้างนิสัยให้เกิดการทำงานด้านการเกษตร รู้จักการประหยัด มีความรับผิดชอบ และ 5) เพื่อฝึกการเป็นผู้นำ โดยนำวิธีการปฏิบัติที่ได้ผลมาใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด

วิภา กฤตเดชรัตนา (2542 : 22) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาเกษตรทั้งในระดับอาชีวศึกษา และอุดมศึกษาได้เห็นความสำคัญของการฝึกทักษะภาคปฏิบัติวิชาชีพเกษตร ดังนั้นการฝึกงานจึงถูกบรรจุเป็นวิชาบังคับในทุกหลักสูตร โดยกำหนดชั่วโมงในการฝึกปฏิบัติหรือบางแห่งได้กำหนดหน่วยกิต ทั้งนี้เพื่อให้ผู้เรียน ได้เห็นความสำคัญของการฝึกงาน ได้รับประสบการณ์ และสามารถนำความรู้จากการเรียนในชั้นเรียนมาสู่การปฏิบัติในภาคสนาม ถึงแม้ว่าการจัดฝึกงานของแต่ละหน่วยงานหรือสถาบันการศึกษาจะมีวิธีการต่างกัน ถ้าพิจารณาแนวทางในลักษณะของการกำหนดวัตถุประสงค์ และการกำหนดเนื้อหาของการฝึกงานจะพบว่ามีความคล้ายคลึงกัน เพราะต่างก็มีความต้องการที่จะให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาด้านทักษะ เจตคติและความรู้ในการประกอบอาชีพเกษตร

หน่วยศึกษานิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา (2536 : 16) ได้กล่าวถึงจุดประสงค์ของการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาไว้ดังนี้ 1) เพื่อให้มีทัศนคติที่ดีต่อการปฏิบัติงานเกษตรและการประกอบอาชีพเกษตร 2) เพื่อให้มีโอกาสฝึกงานเกษตรและเพิ่มประสบการณ์เฉพาะสาขาที่นักศึกษาที่มีความสนใจ 3) เพื่อให้เรียนรู้ระบบการจัดการ และการดำเนินงานในเชิงธุรกิจจากสถานประกอบการที่ประสบ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความสำเร็จ 4) เพื่อให้มีโอกาสนำความรู้มาฝึกปฏิบัติให้มีประสบการณ์และสร้างทักษะในงานอาชีพเกษตร 5) เพื่อพัฒนาทัศนียภาพที่พึงประสงค์ในการปฏิบัติงานเกษตร และ 6) เพื่อฝึกให้มีความรับผิดชอบและสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้

จากวัตถุประสงค์ดังกล่าวสรุปได้ว่า การฝึกงานสามารถที่จะพัฒนานักศึกษาที่เข้าฝึกงานในสถานที่ฝึกงาน เพื่อนำความรู้ทางด้านทฤษฎีที่ได้เรียนมาจากสถานศึกษา ได้นำไปปฏิบัติจริงในสถานการณ์จริง ซึ่งประสบการณ์ตรงนี้จะไม่มีในสถานศึกษา ซึ่งนักศึกษาควรจะเก็บเกี่ยวให้ได้มากที่สุด เพื่อที่จะไปพัฒนาความรู้ความสามารถของตนเอง ทั้งทางด้านทักษะ และเทคโนโลยีใหม่ๆ ที่ได้จากสถานประกอบการ ในการนำความรู้ที่ได้ไปใช้ในการประกอบอาชีพต่อไป

2.6 ปัญหาและอุปสรรคในการจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

การฝึกงานภายนอกเป็นสิ่งที่ทำให้นักศึกษาได้เห็นลักษณะการทำงานในเชิงธุรกิจและอาจเป็นแนวทางในการนำไปใช้ในการตัดสินใจในการทำงานหรือประกอบอาชีพ ซึ่งในการฝึกงานในสถานประกอบการทั้งของรัฐและเอกชนมักมีปัญหาและอุปสรรคในการฝึกงานแตกต่างกันเมื่อนักศึกษาได้ไปฝึกงานภายนอกแล้วจะทำให้ให้นักศึกษาได้รู้จักปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นจริงในสถานที่เข้าฝึกงานซึ่งสอดคล้องกับ

โฆษิต ลิ้มวานานนท์ (2531 : 147-148) ได้สรุปปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานเกษตรไว้ดังนี้

1. ปัญหาเกี่ยวกับสถานที่ฝึกงานเกษตร ทั้งภายในและภายนอก ปัญหาที่พบส่วนใหญ่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน ปัญหาที่สำคัญได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการฝึกมีน้อยไม่เพียงพอกับนักศึกษา สภาพพื้นที่ภายในวิทยาลัยมีความพร้อมน้อย สำหรับสถานที่ฝึกงานภายนอกพบว่ามีจำนวนจำกัด นักศึกษาไม่มีอิสระในการเลือกสถานที่ฝึกงาน

2. ปัญหาเกี่ยวกับการนิเทศการฝึกงาน การฝึกงานมีการนิเทศน้อยครั้ง และการมอบหมายหน้าที่การนิเทศไม่เหมาะสม

3. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการจัดการฝึกงานเกษตรภายใน และภายนอกขาดการวางแผนและการเตรียมการล่วงหน้า การฝึกงานภายในมักมีการจัดหมุนเวียนฝึกงานไม่เหมาะสม ส่วนการฝึกงานนอกสถานศึกษาไม่สามารถจัดให้นักศึกษาฝึกงานตรงตามสาขา นอกจากนี้การจัดกลุ่มนักศึกษาฝึกงานภายใน และภายนอกสถานศึกษาไม่เหมาะสม

4. ปัญหาเกี่ยวกับวิธีการควบคุมการฝึกงานเกษตร การฝึกงานภายใน และภายนอกมีการควบคุมน้อยการมอบหมายการฝึกปฏิบัติไม่เหมาะสม และนักศึกษาขาดความรับผิดชอบในการทำงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ปัญหาเกี่ยวกับระยะเวลาและช่วงเวลาที่เหมาะสมในการฝึกงาน ระยะเวลาในการฝึกงานภายในมากเกินไป ส่วนการฝึกงานภายนอกน้อยเกินไป

6. ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกทักษะ สถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการฝึกทักษะน้อยและทักษะที่ฝึกไม่ตรงกับความต้องการของนักศึกษา

7. ปัญหาเกี่ยวกับการประเมินผลการฝึกงานเกษตร การฝึกงานภายในครู-อาจารย์ผู้ควบคุมให้คะแนนไม่เหมาะสมกับงานที่มอบหมาย

วิภา คฤหเดชรัตน (2542 : 17) ได้สรุปไว้ว่า การศึกษาวิธีดำเนินงานในการจัดการฝึกงาน และปัญหาในการจัดการฝึกงาน จะเห็นได้ว่าเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้นักเรียนนักศึกษาได้มีโอกาสฝึกทักษะ เพื่อเตรียมความพร้อมก่อนออกไปประกอบอาชีพ แต่ต้องอาศัยความร่วมมือของครูเกษตร นักเรียนนักศึกษาและสถานที่ฝึกงานภายนอกเป็นสิ่งสำคัญอย่างมาก ที่จะทำให้การฝึกงานเกิดผลอย่างมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษางานวิจัยข้างต้น พอสรุปได้ว่า การจัดการฝึกงานภายนอกสถานศึกษานั้น จะทำให้ผู้เรียน หรือนักศึกษาได้รับประสบการณ์ในการที่จะนำความรู้ และประสบการณ์จากสถานประกอบการ ไปใช้ในการประกอบอาชีพ แต่ก็มีปัญหาต่างๆ ที่ตามมาเหมือนกัน คือ การที่นักศึกษาได้รับเวลาในการฝึกงานที่น้อยเกินไป หรือการได้ฝึกทักษะต่างๆ ยังน้อยอยู่ ฯลฯ ซึ่งสิ่งต่างๆ เหล่านี้ก็สามารถที่จะนำมาเป็นแนวคิดในการปรับปรุงแก้ไขได้

2.7 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

สุรางค์รัตน์ กัญมาศ (2533 : 95) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาผลการฝึกงานนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พ.ศ. 2530 ประเภทวิชาเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรม สังกัดกรมอาชีวศึกษา พบว่า ผลการฝึกงานของนักศึกษา ได้รับความรู้ด้าน ทฤษฎีเพิ่มขึ้นระดับปานกลาง สำหรับทักษะและประสบการณ์บางวิชาได้รับเพิ่มขึ้นมาก ด้านความรู้ ทักษะนักศึกษาสามารถนำไปใช้ในระดัปปานกลาง ปัญหาในการฝึกงาน ทั้งอาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาให้ความเห็นว่า สถานที่ฝึกงานให้ความรู้ น้อย เน้นการใช้แรงงานมาก อาจารย์นิเทศก์ให้ข้อเสนอว่าควรชี้แจงให้สถาน ฝึกงานเข้าใจวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของการฝึกงาน รวมทั้งควรมีตารางการปฏิบัติงานในแต่ละวัน นักศึกษาได้เสนอแนะว่าควรมีการหมุนเวียนในแผนกต่างๆ ของสถานฝึกงาน ให้ครบและควรมีการศึกษาระบบการทำงานของสถานฝึกงาน

วารินทร์ ประทุมกลิ่น (2540 : 109) กล่าวว่า นักเรียนควรที่จะนำความรู้ไปใช้ในการฝึกงานได้เป็นอย่างดี และในรายละเอียดได้แก่ เรื่องนักเรียนได้นำความรู้นอกเหนือจากที่ได้ศึกษา มาช่วยในการปฏิบัติงาน โดยสภาพการจริง นักเรียนจะได้พบลักษณะงานต่างๆ นอกเหนือจากการ

เรียน จึงต้องใช้ความรู้และประสบการณ์อื่นๆ ในการทำงานด้วย สำหรับด้านความรู้ที่ได้รับจากสถานประกอบการในเรื่องนักเรียนได้เรียนรู้หน้าที่ความรับผิดชอบของตนเอง ด้านมนุษยสัมพันธ์ในการฝึกงาน เรื่องนักเรียนรู้จักประนีประนอมและสามารถคบหาสมาคมและปรับตัวให้เข้ากับผู้ร่วมงานด้านทัศนคติต่อการปฏิบัติงาน ในเรื่องนักเรียนมีความกระตือรือร้นในการทำงาน โดยที่นักเรียนต้องเข้าไปฝึกปฏิบัติงาน และได้รับประสบการณ์จริง นักเรียนจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบ มีเพื่อนร่วมงานและต้องทำงานภายใต้การดูแลของผู้อื่น จึงควรที่จะต้องมีคุณลักษณะต่างๆ ดังกล่าวในการฝึกงาน จึงจะทำให้ประสิทธิผลของการฝึกงานออกมาดีด้วย

พินิจ ทิพย์อักษร (2539 : 91) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การฝึกงานภายนอกสถานศึกษาสรุปไว้ว่า 1) ด้านทักษะความรู้ในการฝึกงาน ควรให้ผู้เกี่ยวข้องกับการสอนนักเรียน ได้สอนเชิงปฏิบัติให้นักเรียนทำงานตามขั้นตอนที่ถูกต้อง โดยการวางแผนการปฏิบัติก่อนที่จะลงมือปฏิบัติ ทำงานให้สำเร็จภายในเวลาที่กำหนด การใช้เครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ อย่างถูกวิธีรวมทั้งการบำรุงรักษาเครื่องมืออุปกรณ์ต่างๆ โดยวิธีสอบแบบสาธิต ซึ่งจะเป็นผลทำให้นักเรียน ได้รับความรู้และเกิดความรู้ในการปฏิบัติงาน 2) ด้านพฤติกรรม ควรมีการอบรมสั่งสอนให้นักเรียนเชื่อฟัง ปฏิบัติตามคำสั่ง มีความตั้งใจในการทำงาน ตรงต่อเวลา ซื่อสัตย์มีวินัย รู้จักปรับตัวให้เข้ากับผู้อื่น มีกิจนิสัยที่ดีในการทำงาน รู้จักควบคุมอารมณ์ อดทน อดกลั้น มีความพยายาม มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์โดยการสังเกต ซึ่งเน้นในขณะที่อยู่ในชั้นเรียนหรือขณะปฏิบัติงานในสถานศึกษา 3) ด้านองค์ประกอบอื่น ๆ ควรฝึกให้นักเรียนรู้จักการอยู่ร่วมกันในสังคม รู้จักยอมรับความคิดเห็นของคนอื่น สำนึกในหน้าที่มีการเสียสละต่อส่วนรวม 4) นักเรียนส่วนหนึ่งเห็นว่า ความรู้ที่ได้จากสถานศึกษาเพียงพอต่อการปฏิบัติจริงแต่ยังมีนักเรียนส่วนหนึ่งบอกว่ายังไม่เพียงพอ ควรสอนเพิ่มเติมในสิ่งต่อไปนี้ การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์ต่างๆ ที่ทันสมัย เทคนิคใหม่ๆ ในการปฏิบัติงาน ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริง และ สร้างบทบาทสมมุติในสถานศึกษาเหมือนกับในสถานประกอบการ

มานพ ทองใบ (2534 : 212-214) ได้ศึกษาความคิดเห็นของสถานที่ฝึกงานภายนอกที่มีต่อการฝึกงานของนักศึกษา วิทยาลัยเทคนิคราชบุรี สรุปผลได้ดังนี้ สถานที่ฝึกงานภายนอกรับนักศึกษาฝึกงานเนื่องจากสถานศึกษาติดต่อขออนุญาต และวิธีการติดต่อที่เหมาะสม ติดต่อโดยใช้หนังสือราชการ ส่วนคุณสมบัติของนักศึกษาที่สถานที่ฝึกงานภายนอกพึงประสงค์ คือ ความขยัน ความซื่อสัตย์ การตรงต่อเวลา ความสามารถในการวิชาชีพ และความอดทน ด้านการประเมินผลฝึกงานของนักศึกษาผู้ประเมินควรเป็นหัวหน้างานของสถานที่ฝึกงานภายนอก และอาจารย์นิเทศก์เป็นผู้ประเมิน โดยให้ระดับคะแนนเหมือนวิชาเรียนอื่นๆ จากการวิจัยพบว่ากรมอบหมายงานให้นักศึกษาฝึกงานปฏิบัติตามสาขาวิชาชีพ ที่ศึกษามากกว่าสถานประกอบการภายนอกภาครัฐบาล

ด้านความรู้และเทคนิคใหม่ๆ ที่สถานที่ฝึกงานภายนอกได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาจัดอยู่ในระดับน้อย

ประจวบ ไชยชมภู (2541 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาความต้องการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสธร พบว่า นักศึกษากลุ่มวิทยาศาสตร์ ต้องการฝึกปฏิบัติด้านการผสมพันธุ์มากที่สุด และนักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะฝึกงานกับหน่วยงานเอกชน และอยู่ในภาคตะวันออกเป็นส่วนใหญ่ เพราะหน่วยงานเอกชนมีความพร้อมหลายๆ ด้าน โดยเฉพาะด้านเทคโนโลยีที่ทันสมัย และสภาพภูมิประเทศในภาคตะวันออกของประเทศไทย มีความเหมาะสมเอื้ออำนวยต่อการประกอบอาชีพการเกษตร ทั้งในด้านพืชศาสตร์ สัตวศาสตร์

ประภาภรณ์ วรธนะวาสิน (2527 : 80-81) ได้ศึกษาผลการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรมของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ผ่านการฝึกงานภายนอกจากหน่วยราชการ และนักศึกษาต้องการเลือกสถานที่ฝึกงานเอง โดยให้ทางวิทยาลัยติดต่อให้ นักศึกษามีความเห็นว่าการฝึกงานในช่วงปิดเทอมต้นและขยายเวลาฝึกงานออกไปอีก การฝึกงานลักษณะหมุนเวียนหลายๆอย่าง การไปฝึกงานในหน่วยงานควรมีการปฐมนิเทศ และอธิบายแนวทางการปฏิบัติงานทุกครั้ง ก่อนลงมือปฏิบัติงานประจำวันและมีการพาไปทัศนศึกษานอกสถานที่ นักศึกษาส่วนใหญ่ยังเห็นว่าควรให้มีการฝึกงานภายนอกออกไปอีก โดยให้เหตุผลว่าสามารถทำให้ได้ประสบการณ์มากขึ้น สามารถปฏิบัติงานและรู้จักแก้ปัญหาได้

นิตินันท์ ปราณสุข (2530 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาสาขาสัตวบาล ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง และประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้ ผลการวิจัยสรุปได้ว่า นักศึกษามีความเข้าใจวัตถุประสงค์ และเห็นความสำคัญของการฝึกงานระดับนี้มาก สถานที่ฝึกงานที่ผ่านมามีความเหมาะสมในระดับปานกลาง วิธีการฝึกใช้วิธีการสาธิตและปฏิบัติจริง และคิดว่าได้รับการฝึกทักษะต่างๆ ระดับน้อย แต่ก็รับว่ามีความพอใจ และมีความมั่นใจในการเลี้ยงสัตว์มากขึ้นกว่าเดิม และคิดว่าการฝึกงานที่ผ่านมามีปัญหาแต่อย่างใด นักศึกษาได้เสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกไว้ว่า วิทยาลัยเกษตรกรรมควรแจ้งรายละเอียดของสถานที่ฝึกงานให้ทราบล่วงหน้า ระยะเวลาในการฝึกควรเพิ่มให้มากกว่านี้ และควรฝึกให้ตรงสาขาที่เรียนมาจึงจะเกิดประโยชน์มากที่สุด

สมมาตร สุนศักดิ์ (2534 : บทคัดย่อ) ได้ทำการวิจัยเรื่องการฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรมตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2537 วิทยาลัยอาชีวศึกษากลุ่มภาคเหนือ พบว่า นักศึกษาและอาจารย์มีความคิดเห็นเกี่ยวกับการฝึกงาน สรุปได้ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1) การฝึกงานมีความสำคัญต่อการเรียนคหกรรม และมีความสัมพันธ์กับการประกอบอาชีพของนักศึกษาในอนาคต 2) การจัดการฝึกงานที่ผ่านมาสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การฝึกงานในระดับมาก ได้แก่ เพื่อส่งเสริมให้นักศึกษาได้รับประสบการณ์ตรงในการทำงาน 3) สถานที่ฝึกงาน การจัดการฝึกงานควรจัดภายนอกสถานศึกษา สถานที่ที่เหมาะสมควรเป็นสถานประกอบการ 4) ระยะเวลาในการฝึกงานตามที่หลักสูตรกำหนดมีความเหมาะสม ส่งนักศึกษาชั้น ปวศ. 1 ฝึกงานเข้ารับการฝึกงานระหว่างปิดภาคเรียนที่ 2 5) วิธีการจัดการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาฝึกงานตรงสาขาที่เลือกเรียนสถานศึกษาควรจัดการปฐมนิเทศในเรื่องวัตถุประสงค์การฝึกงาน สถานที่ฝึกงานควรจัดการปฐมนิเทศในเรื่องความปลอดภัยในการปฏิบัติงาน การปฏิบัติตนของนักศึกษาเมื่อเข้ารับการฝึกงาน ควรให้นักศึกษาได้หมุนเวียนการฝึกงานด้านต่างๆ ในสถานที่ฝึกงาน 6) การนิเทศการฝึกงาน ผู้ที่เหมาะสมในการนิเทศการฝึกงานควรเป็นอาจารย์ผู้สอนวิชาชีพที่ตรงกับนักศึกษาฝึกงาน 7) การประเมินผลการฝึกงาน ควรใช้วิธีการตรวจสอบผลงาน ผู้ที่เหมาะสมในการประเมินผลการฝึกงานควรเป็นผู้ควบคุมการฝึกงานของสถานที่ฝึกงาน 8) ประโยชน์จากการฝึกงาน นักศึกษาได้รับประโยชน์ได้ระดับมากเกือบทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 ประชากร

ประชากรที่ศึกษา คือนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในชั้นปีที่ 2 ของปีการศึกษา 2544 จำนวน 80 คน

3.2 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

1. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือแบบสอบถาม
2. วิธีดำเนินการสร้างแบบสอบถาม
 - 2.1 ศึกษาค้นคว้าการสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้ในการวิจัย
 - 2.2 กำหนดประเด็นและขอบเขตของคำถาม โดยแบ่งเป็นหมวดหมู่เพื่อให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัย
 - 2.3 ศึกษาแบบสอบถามจากงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.4 สร้างแบบสอบถามฉบับร่าง เสนออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และนำมาปรับปรุงแก้ไข
 - 2.5 นำแบบสอบถามที่ได้ทำการปรับปรุงและแก้ไขแล้ว เสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจอีกครั้ง
3. ลักษณะของแบบสอบถามที่แก้ไขสมบูรณ์ แบ่งออกได้เป็น 2 แบบ คือ

3.1 แบบสอบถามแบบปลายปิด

3.2 แบบสอบถามแบบปลายเปิด

การสร้างแบบสอบถามเพื่อให้ตรงตามวัตถุประสงค์ของปัญหาพิเศษ แบ่งเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ในด้านความรู้ และทักษะประสบการณ์วิชาชีพ ด้านความรู้ ด้านการปฏิบัติงานและเทคนิคต่างๆ ด้านทักษะประสบการณ์ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน

ตอนที่ 3 ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อคำถามแต่ละข้อ แบ่งคะแนนเป็นระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา โดยกำหนดคะแนนเป็นแบบประมาณค่า 3 ระดับ ดังนี้

3	คะแนน	หมายถึง	มาก
2	คะแนน	หมายถึง	ปานกลาง
1	คะแนน	หมายถึง	น้อย

เกณฑ์การแปลผลค่าคะแนนเฉลี่ย ค่าคะแนนเฉลี่ยที่คำนวณได้นำมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ ดังนี้ (นพคุณ ศิริวรรณ และคณะ, 2539 : 59)

ค่าคะแนนเฉลี่ย	2.50-3.00	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับมาก
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.50-2.49	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับปานกลาง
ค่าคะแนนเฉลี่ย	1.00-1.49	หมายถึง	ผลที่ได้รับระดับน้อย

4. การปรับปรุง แก้ไขแบบสอบถามก่อนนำไปใช้จริง

ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปให้ผู้เชี่ยวชาญ อาจารย์คมสัน เข้มเพชร หัวหน้าฝ่ายฝึกงาน ภายนอกสถานศึกษา วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ตรวจสอบความถูกต้อง เทียบตรง สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของการวิจัยและแก้ไขให้สมบูรณ์ ก่อนนำไปใช้จริงกับประชากรกลุ่มเป้าหมาย

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

5.1 ผู้วิจัยได้ติดต่อขอหนังสือราชการจากคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ถึงผู้อำนวยการวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เพื่อขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 ตอบแบบสอบถาม

5.2 ผู้วิจัยได้ดำเนินการแจกแบบสอบถามด้วยตนเอง และรับแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง จำนวนแบบสอบถามที่แจกมี 80 ชุด ได้รับคืน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100.00

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. ร้อยละ

$$\text{ร้อยละ} = \frac{X \times 100}{N}$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กำหนดให้

X = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามนั้น

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ใช้วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

2. ค่าคะแนนเฉลี่ย

$$\text{ค่าคะแนนเฉลี่ย } \bar{X} = \frac{\sum fx}{N}$$

กำหนดให้

\bar{X} = ค่าคะแนนเฉลี่ย

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามข้อนั้น

x = ค่าหรือคะแนนของข้อมูล (3, 2 และ 1)

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

ใช้วิเคราะห์แบบสอบถามตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

3. ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

$$\text{สูตร } \sigma = \sqrt{\frac{\sum fx^2}{N} - \left[\frac{\sum fx}{N} \right]^2}$$

กำหนดให้

σ = ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

x = ค่าคะแนนที่กำหนดเป็น 3 2 และ 1

N = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามทั้งหมด

f = จำนวนผู้ตอบแบบสอบถามแต่ละข้อ

สำนักหอสมุดกลาง พระจอมเกล้าลาดกระบัง

บทที่ 4

ผลการวิจัยและวิจารณ์ผล

4.1 ผลการวิจัย

การวิจัยเรื่องผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี เมื่อเก็บรวบรวมข้อมูลแล้ว นำมาวิเคราะห์ทางสถิติได้ผลการวิจัยดังนี้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

รายการ	จำนวน (N=22)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	10	45.5
หญิง	12	54.5
2. อายุ (ปี)		
18-20	12	54.5
21-23	10	45.5
3. การเลือกสถานที่ฝึกงาน		
สามารถเลือกเองได้	19	86.4
สถานศึกษากำหนดเอง	3	13.6
4. ประเภทของสถานที่ฝึกงาน		
เอกชน	21	95.5
ราชการ	1	4.5

ตารางที่ 1 (ต่อ)

รายการ	จำนวน(N= 22)	ร้อยละ
5. อาชีพบิดา		
เกษตรกรกรรม	10	45.5
อิสระ	6	27.3
รับจ้าง	4	18.1
รับราชการ	2	9.1
6. อาชีพมารดา		
เกษตรกรกรรม	13	59.1
อิสระ	6	27.3
รับจ้าง	2	9.1
รับราชการ	1	4.5
7. ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน		
บิดา-มารดา	20	91.0
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	2	9.0

จากตารางที่ 1 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี พบว่านักศึกษามีเพศชาย ร้อยละ 45.5 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.5 มีอายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี ร้อยละ 54.5 อายุในช่วง 21-23 ปี ร้อยละ 45.5 ในการเลือกสถานที่ฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถเลือกสถานที่ฝึกงานได้เองร้อยละ 86.4 ประเภทของสถานที่ ฝึกงานส่วนมากนักศึกษาลือเลือกฝึกงานในสถานที่ฝึกงานของหน่วยงานเอกชนมากที่สุดคิดเป็นร้อยละ 95.5 สำหรับอาชีพของบิดาของนักศึกษาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรร้อยละ 45.5 รองลงมา ประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 27.3 อาชีพของมารดาส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรร้อยละ 59.1 ประกอบอาชีพอิสระร้อยละ 27.3 และ ค่าใช้จ่ายในการฝึกงานของนักศึกษาส่วนมากได้มาจากบิดา-มารดา ร้อยละ 91.0

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชา
สัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี

รายการ	จำนวน (N=58)	ร้อยละ
1.เพศ		
ชาย	33	56.9
หญิง	25	43.1
2.อายุ (ปี)		
18-20	38	65.5
21-23	20	34.5
3. การเลือกสถานที่ฝึกงาน		
สามารถเลือกเองได้	57	98.3
สถานศึกษากำหนดให้	1	1.7
4. ประเภทของสถานที่ฝึกงาน		
ราชการ	34	58.6
เอกชน	22	37.9
รัฐวิสาหกิจ	2	3.5
5. อาชีพบิดา		
เกษตรกรกรรม	25	43.1
อิสระ	17	29.3
รับจ้าง	11	19.0
รับราชการ	4	6.9
รัฐวิสาหกิจ	1	1.7
อาชีพมารดา		
เกษตรกรกรรม	26	44.8
อิสระ	23	39.7
ค้าขาย	8	13.8
รับราชการ	1	1.7
6. ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน		
บิดา-มารดา	46	79.4
ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา-มารดา	6	10.3
เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา	6	10.3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากตารางที่ 2 แสดงสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี พบว่านักศึกษาเป็นเพศชายร้อยละ 56.9 เป็นเพศหญิง ร้อยละ 43.1 มีอายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี ร้อยละ 65.5 อายุในช่วง 21-23 ปี ร้อยละ 34.5

นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถเลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ ร้อยละ 98.3 ประเภทของสถานที่ฝึกงานส่วนมากนักศึกษาเลือกฝึกงานในสถานที่ฝึกงานของหน่วยงานราชการมากที่สุดร้อยละ 58.6 รองลงมาคือ หน่วยงานของเอกชน ร้อยละ 37.9

สำหรับอาชีพของบิดาของนักศึกษารวมอาชีพเกษตรกรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 43.1 ประกอบอาชีพอิสระร้อยละ 29.3 อาชีพของมารดาของนักศึกษารวมอาชีพเกษตรกรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 44.8 รองลงมาคือประกอบอาชีพอิสระ ร้อยละ 39.7

ค่าใช้จ่ายในการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษานักศึกษาได้รับจากบิดา-มารดามากที่สุด ร้อยละ 79.3

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน

ตารางที่ 3 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ			ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับผลที่ได้รับ
	(ร้อยละ)					
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน						
- ความรู้ด้านการปฏิบัติ	81.82	18.18	0.00	2.82	0.39	มาก
- ความรู้ด้านทฤษฎี	54.54	36.36	9.10	2.45	0.66	ปานกลาง
- ความรู้ด้านการจัดการ	45.45	50.00	4.55	2.41	0.58	ปานกลาง
- ความรู้ด้านการบริหาร	45.45	45.45	9.10	2.36	0.64	ปานกลาง
งานบุคคล						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ			ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับผลที่ได้รับ
	(ร้อยละ)					
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
2. ผลจากการปฏิบัติงาน						
ทักษะและเทคนิคต่างๆใน						
การฝึกงาน						
2.1 การขยายพันธุ์พืช						
- การเตรียมต้นตอ	86.36	13.64	0.00	2.86	0.34	มาก
- การเสียบยอด	68.18	31.82	0.00	2.68	0.47	มาก
- การตอนกิ่ง	59.09	31.82	9.09	2.41	0.66	ปานกลาง
- การติดตา	45.45	36.36	18.19	2.27	0.75	ปานกลาง
- การทาบกิ่ง	40.91	45.45	13.64	2.27	0.69	ปานกลาง
- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อ	22.73	22.73	54.54	1.68	0.88	ปานกลาง
2.2 ไม้ดอกไม้ประดับ						
- การดูแลรักษาและ	72.73	22.73	13.64	2.68	0.55	มาก
การเก็บเกี่ยว						
- การปลูกไม้ดอกไม้	68.18	27.27	4.55	2.64	0.57	มาก
ประดับ						
- การย้ายกล้าไม้	63.64	36.36	0.00	2.63	0.48	มาก
- ชนิดและพันธุ์	54.54	31.82	13.64	2.41	0.54	ปานกลาง
- ธุรกิจและการจำหน่าย	27.27	50.00	22.73	2.05	0.71	ปานกลาง
2.3 พืชไร่						
- การใช้เครื่องมือและ	54.54	27.27	18.19	2.36	0.79	ปานกลาง
อุปกรณ์						
- การปลูกพืชไร่	45.45	31.82	22.73	2.23	0.79	ปานกลาง
- การดูแลรักษาและ	36.37	45.45	18.18	2.18	0.55	ปานกลาง
การเก็บเกี่ยว						

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 3(ต่อ)

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ			ค่าคะแนนเฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับผลที่ได้รับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
- ชนิดและพันธุ์พืชไร่	18.18	59.09	22.73	2.00	0.79	ปานกลาง
- เทคโนโลยีด้านเมล็ดพันธุ์	22.73	45.45	31.82	1.91	0.73	ปานกลาง
- การผสมพันธุ์พืชไร่	18.18	27.27	54.55	1.64	0.94	ปานกลาง
2.4 อื่นๆ (การเพาะเห็ด)						
- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์	63.64	27.27	9.09	2.55	0.61	มาก
- การเตรียมก้อนเชื้อ	50.00	36.36	13.64	2.36	0.71	ปานกลาง
- การเพาะเห็ด	31.82	40.91	27.27	2.05	0.77	ปานกลาง
- การเขี่ยเชื้อเห็ด	36.36	27.28	36.36	2.00	0.85	ปานกลาง
- การทำสูตรอาหารเลี้ยงเชื้อ	9.09	54.54	36.36	1.86	0.72	ปานกลาง
- การทดสอบเชื้อเห็ด	13.64	59.09	27.27	1.73	0.62	ปานกลาง
- การผลิตเชื้อเห็ด	13.64	27.27	36.36	1.55	0.62	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่านักศึกษาได้รับความรู้และทักษะด้านการปฏิบัติงานมากโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82 สำหรับความรู้ด้านทฤษฎี ความรู้ด้านการจัดการ และความรู้ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.45 , 2.41 และ 2.36 ตามลำดับ

ผลจากการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคในด้านการขยายพันธุ์พืช พบว่านักศึกษามีระดับผลที่ได้รับในระดับมาก 2 รายการ คือ การเตรียมดินตอ และ การเสียบยอดโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86 และ 2.68 ตามลำดับ มีระดับผลที่ได้รับในระดับปานกลาง 4 รายการ

ผลจากการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคในงานไม้ดอกไม้ประดับพบว่า นักศึกษามีระดับผลที่ได้รับในระดับมาก 3 รายการ คือ การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ และการย้ายกล้าไม้ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.68 , 2.64 และ 2.63 ตามลำดับ และมีระดับผลที่ได้รับในระดับปานกลาง 2 รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลที่ได้จากการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคในส่วนของพีชไร่ พบว่านักศึกษามีระดับผลที่ได้รับในระดับปานกลางทุกรายการ

สำหรับในการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคในด้านการเพาะเห็ด พบว่านักศึกษามีระดับผลที่ได้รับในระดับมาก 1 รายการ คือ การเตรียมวัสดุอุปกรณ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.55 และมีระดับผลที่ได้รับในระดับปานกลาง 6 รายการ

ตารางที่ 4 แสดงระดับประ โยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์

รายการ	ระดับประโยชน์ที่ได้รับ (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับประโยชน์ที่ได้รับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
	1. การประกอบอาชีพใน ในอนาคต	72.73	13.64			
2.ความมั่นใจในวิชาชีพ ที่เรียน	63.64	31.82	4.54	2.59	0.59	มาก
3.การเผยแพร่ความรู้แก่ ครอบครัวและผู้อื่น	59.10	27.27	13.63	2.45	0.72	ปานกลาง
4.การสมัครงานหลังจบ หลังจบการศึกษา	50.00	45.45	4.55	2.45	0.58	ปานกลาง
5. การศึกษาต่อ	40.91	40.91	18.18	2.23	0.73	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 แสดงระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์พบว่า นักศึกษาได้รับประโยชน์ในระดับมาก 2 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต และความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียนโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.59 เท่ากัน และมีระดับประโยชน์ที่ได้รับปานกลาง 3รายการ

ตารางที่ 5 แสดงระดับประสพการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงาน ของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์

รายการ	ระดับประสพการณ์ที่ได้รับ (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับประสพการณ์ที่ ได้รับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. การปรับตัวในการทำงาน	72.73	27.27	0.00	2.73	0.45	มาก
2. การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการทำงาน	72.73	27.27	0.00	2.73	0.45	มาก
3. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	68.18	31.82	0.00	2.68	0.47	มาก
4. การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะ ประสพการณ์กับเพื่อนร่วมงาน	68.18	31.82	0.00	2.68	0.47	มาก
5. การปรับปรุงบุคลิกภาพ	63.64	36.36	0.00	2.64	0.48	มาก
6. การทำงานตามแผนปฏิบัติการ	63.64	31.82	4.54	2.59	0.59	มาก
7.การแก้ไขปัญหาคณะหน้า	59.10	40.90	0.00	2.59	0.49	มาก
8. ความร่วมมือทางด้านวิชาการ การปฏิบัติงาน	40.90	59.10	0.00	2.41	0.49	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 แสดงระดับประสพการณ์ การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาที่ได้รับจากการฝึกงาน ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์พบว่า มีระดับประสพการณ์ ที่ได้รับในระดับมาก 7 รายการ คือ การปรับตัวในการทำงาน การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะ และ ประสพการณ์กับเพื่อนร่วมงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ การทำงานตามแผนปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73 , 2.73 , 2.68 , 2.68 ,2.64 , 2.59 และ 2.59 ตามลำดับ มีระดับประสบการณ์ที่ได้รับในระดับปานกลาง 1 รายการ

ตารางที่ 6 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับผลที่ได้รับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน						
- ความรู้ด้านการปฏิบัติ	79.86	22.41	1.73	2.74	0.47	มาก
- ความรู้ด้านการจัดการ	39.65	51.72	8.63	2.31	0.62	ปานกลาง
- ความรู้ด้านทฤษฎี	39.66	48.28	12.06	2.27	0.66	ปานกลาง
- ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล	17.25	68.98	13.79	2.03	0.56	ปานกลาง
2. ผลจากการปฏิบัติงานทักษะ เทคนิคต่างๆ						
- การทำวัคซีน	77.58	18.97	3.45	2.74	0.51	มาก
- การฉีดยา	72.41	24.14	3.45	2.68	0.53	มาก
- การตอน	72.41	15.52	12.07	2.60	0.59	มาก
- การผสมเทียม	67.24	18.97	13.79	2.53	0.72	มาก
- การตัดเขี้ยว	53.45	29.31	17.24	2.37	0.76	ปานกลาง
- การจับและการบังคับสัตว์	48.25	37.93	13.79	2.34	0.71	ปานกลาง
- การทำเครื่องหมาย	39.65	46.55	13.82	2.25	0.51	ปานกลาง
- การตัดเบอร์หู	37.94	44.82	17.24	2.24	0.71	ปานกลาง
- การติดเบอร์หู	43.10	37.93	18.97	2.20	0.75	ปานกลาง
- การรีดน้ำเชื้อ	34.48	41.38	24.14	2.10	0.76	ปานกลาง
- การสักเบอร์หู	22.41	56.90	20.69	2.01	0.66	ปานกลาง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 6 (ต่อ)

รายการ	ระดับผลที่ได้รับ			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับผลที่ได้รับ
	(ร้อยละ)					
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
- การทำหมวก	24.14	44.83	31.03	1.93	0.61	ปานกลาง
- การคัด.ทศ	17.24	48.28	34.48	1.82	0.69	ปานกลาง
- การฝึก.ช	17.25	39.65	43.10	1.74	0.73	ปานกลาง
- การฆ่าและการชำ- แวงและ	13.79	29.31	56.90	1.57	0.73	ปานกลาง
- การตัดปาก	15.52	43.10	41.38	1.56	0.71	ปานกลาง

จากตารางที่ 6 แสดงระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า นักศึกษาได้รับความรู้ในระดับมาก 1 รายการ คือ ความรู้ด้านการปฏิบัติงานโดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.74 ส่วนความรู้ด้านการจัดการ ความรู้ด้านทฤษฎี และความรู้ด้านการบริหารงานบุคคลอยู่ในระดับปานกลาง โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.31 , 2.27 และ 2.05 ตามลำดับ

ผลจากการฝึกปฏิบัติงานทักษะและเทคนิค พบว่านักศึกษามีระดับผลที่ได้รับในระดับมาก 4 รายการ คือ การทำวัคซีน การฉีดยา การตอน และการผสมเทียม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.74 , 2.68 2.60 และ 2.53 ตามลำดับ มีระดับผลที่ได้รับในระดับปานกลาง 12 รายการ

ตารางที่ 7 แสดงระดับประ โยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ
ชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์

รายการ	ระดับประโยชน์ที่ได้รับ			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับประโยชน์ที่ ได้รับ
	(ร้อยละ)					
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. การประกอบอาชีพ ในอนาคต	68.96	27.59	3.45	2.65	0.54	มาก
2. การศึกษาต่อ	63.79	29.31	6.90	2.56	0.65	มาก
3. ความมั่นใจใน วิชาชีพที่เรียน	56.90	43.10	0.00	2.56	0.49	มาก
4. การสมัครงานหลัง จบการศึกษา	51.72	41.38	6.90	2.44	0.62	ปานกลาง
5. การเผยแพร่ความ รู้แก่ครอบครัวและ อื่น	39.66	53.45	6.89	2.32	0.60	ปานกลาง

จากตารางที่ 7 แสดงระดับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่านักศึกษาได้รับประโยชน์ในระดับมาก 3 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต การศึกษาต่อและความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.65 , 2.56 และ 2.56 ตามลำดับและมีระดับประโยชน์ที่ได้รับในระดับปานกลาง 2 รายการ

ตารางที่ 8 แสดงระดับประสพการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์

รายการ	ระดับประสพการณ์ที่ได้รับ (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับประสพการณ์ ที่ได้รับที่ได้รับ
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
ประสพการณ์การทำงาน						
1. การทำงานร่วมกับผู้อื่น	79.31	20.69	0.00	2.79	0.40	มาก
2. การปรับตัวในการทำงาน	74.14	25.86	0.00	2.74	0.60	มาก
3. การนำความรู้จากการฝึกงานไปใช้ในการทำงาน	65.52	32.76	1.72	2.63	0.52	มาก
4. การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะและประสพการณ์กับผู้ร่วมงาน	63.80	34.48	1.72	2.62	0.52	มาก
5. การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า	56.90	43.10	0.00	2.56	0.50	มาก
6. การทำงานตามแผนปฏิบัติงาน	50.00	42.28	1.72	2.48	0.53	ปานกลาง
7. การร่วมมือทางด้านวิชาการและการปฏิบัติ	46.56	51.72	1.72	2.44	0.53	ปานกลาง
8. การปรับปรุงบุคลิกภาพ	50.00	44.83	5.17	2.44	0.59	ปานกลาง

จากตารางที่ 8 แสดงระดับประสพการณ์การทำงานที่นักศึกษาได้รับจากการฝึกงานระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า มีระดับประสพการณ์ที่ได้รับในระดับมาก 5 รายการ คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การปรับตัวในการทำงาน การนำความรู้จากการฝึกงานไปใช้ในการทำงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะและประสพการณ์กับผู้ร่วมงาน และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.79 , 2.74 , 2.63 , 2.62 และ 2.56 ตามลำดับ มีระดับประสพการณ์ที่ได้รับในระดับปานกลาง 3 รายการ

ตอนที่ 3 สภาพของสถานที่ฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการฝึกงาน

ตารางที่ 9 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. สภาพแวดล้อมในฟาร์มมี ผลต่อการฝึกงาน	50.00	40.90	9.10	2.41	0.65	ปานกลาง
2. พื้นที่ของสถานประกอบ การ	59.09	22.73	18.18	2.40	0.78	ปานกลาง
3. ความทันสมัยของเครื่อง มือและอุปกรณ์	50.00	36.36	13.64	2.36	0.71	ปานกลาง
4. ปริมาณแหล่งน้ำจัด	45.45	45.45	9.10	2.36	0.71	ปานกลาง
5. การบริการและการจัดการ ทรัพยากร	50.00	36.36	13.64	2.36	0.71	ปานกลาง
6. สวัสดิการด้านอาหาร	50.00	36.36	13.64	2.36	0.71	ปานกลาง
7. สวัสดิการด้านที่พักอาศัย	40.90	45.45	13.65	2.27	0.69	ปานกลาง
8. จำนวนบุคลากร นักวิชา การ	40.91	40.91	18.18	2.23	0.73	ปานกลาง
9. การรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน	27.27	50.00	22.73	2.04	0.70	ปานกลาง
10. สวัสดิการด้านค่าตอบแทน ในการฝึกงาน	22.73	22.73	54.54	1.68	0.82	ปานกลาง
11. เครื่องมือและอุปกรณ์ใน การฝึกงาน	40.90	50.00	9.10	2.32	0.63	ปานกลาง

จากตารางที่ 9 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 10 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น	45.45	40.91	13.64	2.32	0.69	ปานกลาง
2. ลักษณะงานที่ได้รับมอบหมาย	36.36	45.45	18.19	2.18	0.72	ปานกลาง
3. การนิเทศการฝึกงาน	40.90	31.82	27.28	2.14	0.81	ปานกลาง
4.การจัดสัมมนาการฝึกงาน	40.90	31.82	27.28	2.14	0.81	ปานกลาง
5. การใช้เครื่องมือ-อุปกรณ์	36.36	40.91	13.64	2.13	0.76	ปานกลาง
6. การปฏิบัติงาน	40.91	31.82	27.27	2.13	0.81	ปานกลาง
7. การจัดทำโครงการและแผนปฏิบัติงาน	31.82	45.45	22.73	2.09	0.73	ปานกลาง
8.การติดต่อประสานงานกับสถานที่ฝึกสอน	27.27	54.45	18.58	2.09	0.67	ปานกลาง
9. การเดินทาง	36.36	36.36	27.28	2.09	0.79	ปานกลาง
10. ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน	27.27	54.45	18.18	2.09	0.67	ปานกลาง
11.เวลาในการฝึกปฏิบัติงาน	34.36	54.45	11.19	2.00	0.74	ปานกลาง
12.ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภค	22.73	50.00	27.27	1.95	0.71	ปานกลาง
13.การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักศึกษา	18.18	54.55	27.27	1.90	0.67	ปานกลาง

จากตารางที่ 10 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์พบว่าปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 11 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงาน	60.35	31.03	8.62	2.51	0.65	มาก
2. ความทันสมัยของเครื่องมือ-อุปกรณ์	51.72	44.80	3.45	2.48	0.56	ปานกลาง
3. สภาพแวดล้อมในฟาร์มมีผลต่อการฝึกงาน	50.00	46.55	3.45	2.46	0.56	ปานกลาง
4. พื้นที่ของสถานประกอบการ	48.27	48.28	3.45	2.44	0.65	ปานกลาง
5. จำนวนบุคลากร นักวิชาการ	48.27	44.83	6.90	2.41	0.62	ปานกลาง
6. สวัสดิการที่พอกอศัย	51.72	36.21	12.07	2.39	0.69	ปานกลาง
7. ปริมาณแหล่งน้ำจืด	32.76	55.17	12.07	2.20	0.64	ปานกลาง
8. การบริหารและจัดการทรัพยากร	39.65	41.38	18.97	2.20	0.73	ปานกลาง
9. สวัสดิการด้านอาหาร	39.65	39.65	20.70	2.18	0.75	ปานกลาง
10. การรับนักศึกษาฝึกงาน	25.87	31.03	43.10	1.82	0.81	ปานกลาง
11. สวัสดิการด้านค่าตอบแทนในการฝึกงาน	23.15	26.45	31.40	1.80	0.78	ปานกลาง

จากตารางที่ 11 แสดงสภาพของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่านักศึกษามีความคิดเห็นในระดับมาก 1 รายการ คือ เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงาน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51 และมีระดับความคิดเห็นอยู่ในระดับปานกลาง 9 รายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 12 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์

รายการ	ระดับความคิดเห็น (ร้อยละ)			ค่า คะแนน เฉลี่ย	ค่า SD.	ระดับความคิดเห็น
	มาก	ปานกลาง	น้อย			
1. การปฏิบัติงาน	46.55	41.38	12.07	2.34	0.68	ปานกลาง
2. การติดต่อประสานงาน กับสถานที่ฝึกงาน	46.55	39.65	13.80	2.32	0.58	ปานกลาง
3. การทำงานร่วมกับ บุคคลอื่น	34.49	63.79	1.72	2.32	0.65	ปานกลาง
4. การใช้เครื่องมือ	43.10	44.83	12.07	2.31	0.67	ปานกลาง
5. เวลาในการฝึกงาน	41.38	46.55	12.07	2.29	0.45	ปานกลาง
6. ลักษณะงานที่ได้รับ มอบหมาย	43.10	43.10	13.80	2.29	0.79	ปานกลาง
7. การจัดสัมมนาการฝึก งาน	36.20	55.17	8.63	2.27	0.61	ปานกลาง
8. การจัดทำโครงการ และแผนปฏิบัติงาน	34.48	58.62	6.90	2.27	0.58	ปานกลาง
9. การเดินทาง	32.76	60.34	6.90	2.25	0.57	ปานกลาง
10. ที่พักอาศัยและ สาธารณูปโภค	41.38	43.10	15.52	2.25	0.50	ปานกลาง
11. การติดต่อประสานงาน กับผู้ปกครองนักศึกษา	32.76	58.62	8.62	2.24	0.60	ปานกลาง
12. การนิเทศการฝึกงาน	29.31	55.17	15.52	2.13	0.63	ปานกลาง
13. ค่าใช้จ่ายในการฝึกงาน	22.41	58.62	18.97	2.03	0.45	ปานกลาง

จากตารางที่ 12 แสดงปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์พบว่า ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาอยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 วิจารณ์ผล

จากการวิจัยเรื่องผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544 โดยได้ทำการวิจัยนักศึกษา 2 สาขาวิชา คือ สาขาวิชาพืชศาสตร์ และสาขาวิชาสัตวศาสตร์มีประเด็นที่น่าสนใจดังนี้

1. ด้านผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่านักศึกษาได้รับความรู้และทักษะต่างๆ ในด้านการปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าการออกไปฝึกงานเกษตรภายนอกของนักศึกษาจะเป็นการฝึกฝนทักษะการปฏิบัติเป็นส่วนใหญ่และในสถานที่ฝึกงานอาจมีการสอดแทรกเนื้อหาหรือทฤษฎีไปในกระบวนการปฏิบัติ

ในส่วนของผลจากการปฏิบัติงานในด้านทักษะและเทคนิคต่างๆ ในการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เลือกที่จะฝึกงานในสถานประกอบการเกี่ยวกับการขยายพันธุ์ไม้ผลมากที่สุดซึ่งจะเห็นได้จากระดับผลที่ได้รับจากการฝึกทักษะและปฏิบัติในส่วนของขยายพันธุ์พืชอาจเป็นเพราะว่าในการเรียนการสอนหรือสภาพพื้นที่ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีมีความเหมาะสมในการปลูกไม้ผล-ไม้ยืนต้นและเป็นทักษะงานที่มีการทดสอบมาตรฐานวิชาชีพจึงทำให้นักศึกษามีความถนัดหรือชำนาญและเลือกที่จะฝึกงานในด้านการขยายพันธุ์พืชมากกว่าการฝึกงานหรือมีความชำนาญในด้านเกี่ยวกับพืชไร่, ไม้ดอก-ไม้ประดับและการเพาะเห็ด

สำหรับผลการปฏิบัติงานในด้านทักษะและเทคนิคต่างๆ ในการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า นักศึกษามีความรู้และได้รับเทคนิคในระดับมาก 4 รายการ คือ การทำวัคซีน การฉีดยา การตอน และการผสมพันธุ์ อาจเป็นเพราะว่าเป็นทักษะที่ใช้ในการปฏิบัติงานฟาร์มเป็นพื้นฐานสำหรับการปฏิบัติงานฟาร์ม สำหรับระดับผลที่ได้รับจากการฝึกงานด้านทักษะและเทคนิคส่วนที่ได้รับความรู้ทักษะในระดับปานกลางอาจเป็นเพราะว่าสถานประกอบการอาจคิดว่านักศึกษายังขาดประสบการณ์ในการปฏิบัติงานซึ่งอาจทำให้เกิดความเสียหายต่อสถานประกอบการได้ในกรณีที่นักศึกษายังไม่มีความชำนาญมากพอ

2. ด้านประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานต่อนักศึกษาหลังจากการฝึกงาน ของนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์และสัตวศาสตร์นักศึกษาได้รับประโยชน์มาก 2 รายการคือ ประโยชน์ใช้ในการประกอบอาชีพในอนาคตและความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียนซึ่งอาจเป็นเพราะว่าการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาจะช่วยฝึกและสร้างความมั่นใจในการออกไปทำงานหรือประกอบอาชีพหลังจากจบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง สำหรับประโยชน์ที่ได้รับและคิดว่ามีประโยชน์ต่อนักศึกษาในระดับปานกลางมี 3 รายการ คือ ประโยชน์ในการศึกษาต่อ การเผยแพร่ความรู้แก่ครอบครัวและการสมัครงานหลังจากจบการศึกษา ซึ่งอาจเป็นเพราะว่า การฝึกปฏิบัติงานของนักศึกษายังไม่มี

ความจำเป็นในการสมัครงานหรือการศึกษาต่อ และการเผยแพร่ความรู้แก่ครอบครัว อาจเป็นสิ่งที่นักศึกษาไม่มีความชำนาญหรือไม่มีความมั่นใจในการถ่ายทอดความรู้หรือประสบการณ์

3. ด้านประสบการณ์หลังการทำงานของนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์และสัตวศาสตร์ พบว่านักศึกษาส่วนมากได้รับประสบการณ์การทำงานในระดับมากอาจเนื่องมาจากการฝึกงานนอกสถานศึกษาได้รับประสบการณ์ทำงาน เช่น การปรับตัวเข้ากับผู้อื่น การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น การปรับปรุงบุคลิกภาพ การแลกเปลี่ยนความคิดเห็น การเป็นผู้นำและ ตามที่ดี ซึ่งประสบการณ์ที่จะช่วยให้นักศึกษานำไปปฏิบัติและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาเอง

4. ด้านสภาพทั่วไปของสถานที่ที่มีผลต่อการฝึกงานและปัญหาในการฝึกงานของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่า โดยภาพรวมสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงานมีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา ในระดับปานกลาง อาจเนื่องมาจากสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงานไม่มีมีผลมากนักต่อความรู้ การฝึกปฏิบัติ และทักษะประสบการณ์ที่นักศึกษาได้รับ แต่ในส่วนของสาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงานมีผลต่อการฝึกงาน อาจเพราะสถานที่ฝึกงานของหน่วยงานราชการมีเครื่องมือไม่ทันสมัยและไม่เพียงพอต่อการฝึกงานของนักศึกษา

ส่วนปัญหาในการฝึกงานของนักศึกษา ทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลาง อาจเป็นเพราะปัญหาที่พบดังกล่าวเป็นปัญหาที่พบกันโดยทั่วไปเป็นปกติ ไม่ใช่ปัญหาที่รุนแรงจนเกินไป

บทที่ 5

สรุปและข้อเสนอแนะ

5.1 สรุป

การวิจัยเรื่อง ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อการศึกษาผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ในด้านความรู้ ทักษะ ประสบการณ์ และสภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงาน และเพื่อศึกษาปัญหาที่เกิดขึ้นระหว่างการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ นักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์จำนวน 22 คน และสาขาวิชาสัตวศาสตร์ จำนวน 58 คน วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี รวมทั้งสิ้น 80 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม แบ่งออกเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของนักศึกษา ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา ตอนที่ 3 สภาพของสถานที่ฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการฝึกงาน ผู้วิจัยได้ทำการเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการนำแบบสอบถามจำนวน 80 ชุด ไปแจกและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง ได้รับแบบสอบถามกลับคืนจำนวน 80 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100 นำข้อมูลที่ได้รับมาวิเคราะห์หาค่าร้อยละ ค่าคะแนนเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแยกเป็นข้อมูลของแต่ละสาขาวิชา ซึ่งผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาพืชศาสตร์ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 54.5 มีอายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี ร้อยละ 54.5 ในการเลือกสถานที่ฝึกงานนักศึกษาส่วนใหญ่สามารถเลือกสถานที่ฝึกงาน เกษตรภายนอกสถานศึกษาได้เอง ร้อยละ 86.4 ประเภทของหน่วยงานหรือสถานที่ฝึกงานส่วนมากนักศึกษาเลือกสถานที่ฝึกงานของหน่วยงานเอกชนมากที่สุด ร้อยละ 95.5

อาชีพของบิดา ของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 45.5 สำหรับอาชีพของมารดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดเช่นกัน ร้อยละ 59.1 นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายในการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาจากบิดา-มารดา มากที่สุด ร้อยละ 91.0

ส่วนสถานภาพทั่วไปของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่เป็นเพศชาย ร้อยละ 56.9 มีอายุอยู่ในช่วง 18-20 ปี ร้อยละ 65.5 ในการเลือกสถานที่ฝึกงาน นักศึกษาส่วนใหญ่สามารถที่จะเลือกสถานที่ฝึกงานเองได้ ร้อยละ 98.3 ประเภทของสถานที่ฝึกงานส่วนมากนักศึกษายกเลือกฝึกงานภายนอกกับหน่วยงานของราชการมากที่สุด ร้อยละ 58.6 รองลงมา คือ หน่วยงานเอกชน ร้อยละ 37.9

อาชีพของบิดาของนักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุด ร้อยละ 43.1 สำหรับอาชีพของมารดานักศึกษาประกอบอาชีพเกษตรกรรมมากที่สุดเช่นกัน ร้อยละ 44.8 นักศึกษาได้รับค่าใช้จ่ายในการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาจากบิดา-มารดา มากที่สุด ร้อยละ 79.4

ผลที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษา ทั้งสาขาวิชาพืชศาสตร์และสาขาวิชาสัตวศาสตร์เหมือนกันคือ ได้รับความรู้ด้านการปฏิบัติงานในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.82 และ 2.74 ตามลำดับ

ผลจากการปฏิบัติงานทักษะ และเทคนิคต่างๆ ของนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์ พบว่าได้รับจากการขยายพันธุ์พืชในระดับมาก 2 รายการ คือ ทักษะในการเตรียมต้นตอ และทักษะการเสียบยอด โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.86 และ 2.68 ตามลำดับ ได้รับจากไม้ดอก-ไม้ประดับในระดับมาก 3 รายการ คือ การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว การปลูกไม้ดอก-ไม้ประดับ และการย้ายกล้าไม้ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.68, 2.64 และ 2.63 ตามลำดับ ได้รับจากพืชไร่ในระดับปานกลางทุกรายการ ได้รับจากการเพาะเห็ด ในระดับมาก 1 รายการ คือ การเตรียมเครื่องมือและอุปกรณ์ โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.55

ผลจากการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคต่างๆของนักศึกษาสาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า ได้รับในระดับมาก 4 รายการ คือ การทำวัคซีน การฉีดยา การตอนสัตว์ และ การผสมเทียม โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.74, 2.68, 2.60 และ 2.53 ตามลำดับ

ประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชาพืชศาสตร์พบว่า นักศึกษาได้รับอยู่ในระดับมาก 2 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต และ ความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.59 เท่ากัน

สำหรับประโยชน์ที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษาสาขาวิชาสัตวศาสตร์พบว่า นักศึกษาได้รับอยู่ในระดับมาก 3 รายการ คือ การประกอบอาชีพในอนาคต การศึกษาต่อ และ ความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.65, 2.56 และ 2.56 ตามลำดับ

ประสบการณ์ด้านการทำงานที่ได้รับจากการฝึกงานของนักศึกษา สาขาวิชาพืชศาสตร์พบว่า มีอยู่ในระดับมาก 7 รายการ คือ การปรับตัวในการทำงาน การนำความรู้จากการฝึกงานไปใช้ในการทำงาน การทำงานร่วมกับผู้อื่น การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะประสบการณ์กับเพื่อนร่วมงาน การปรับปรุงบุคลิกภาพ การทำงานตามแผนปฏิบัติการ และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.73, 2.73, 2.68, 2.68, 2.64, 2.59 และ 2.59 ตามลำดับ

สำหรับประสบการณ์ด้านการทำงานที่ได้รับจากการฝึกงานสาขาวิชาสัตวศาสตร์ พบว่า อยู่ในระดับมาก 5 รายการ คือ การทำงานร่วมกับผู้อื่น การปรับตัวในการทำงาน การนำความรู้จากการเรียนไปใช้ในการฝึกงาน การแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะ และ ประสบการณ์กับผู้ร่วมงาน และการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.79, 2.74, 2.63, 2.62 และ 2.56 ตามลำดับ

สภาพทั่วไปของสถานที่ฝึกงานที่มีผลต่อการฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับปานกลางเกือบทุกรายการ ยกเว้น สาขาวิชาสัตวศาสตร์ที่เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงานอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าคะแนนเฉลี่ย 2.51

ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงานของนักศึกษาทั้ง 2 สาขาวิชา พบว่า อยู่ในระดับปานกลางทุกรายการ

5.2. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะต่อวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ควรนำประเด็นต่าง ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษา จากการวิจัยนี้ไปใช้ในการพัฒนาปรับปรุงจัดการฝึกงานภายนอกของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงทั้ง 2 สาขาวิชา ให้เหมาะสมต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการทำการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการทำการวิจัยในเรื่องเกี่ยวกับการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีทุกแห่งเพื่อที่จะได้รับข้อมูลที่แท้จริงเกี่ยวกับการฝึกงานมาใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงการฝึกงานให้เกิดประโยชน์ต่อนักศึกษามากที่สุด

บรรณานุกรม

- กรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2542. คู่มือ หลักการจัดการนิเทศก์นักศึกษาฝึกงาน ในสถานประกอบการเอกชน. กระทรวงศึกษาธิการ. (อัครา) 69 น.
- กระทรวงศึกษาธิการ. 2540. หลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2540 ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาวิชาสัตวศาสตร์. กระทรวงศึกษาธิการ. (อัครา) 80 น.
- โฆษิต ลิ้มวานานนท์. 2531. การศึกษาภาคปฏิบัติวิชาเกษตรศาสตร์ของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ของวิทยาลัยครูภาคใต้และภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดกรมการฝึกหัดครู. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 193 น.
- นพคุณ ศิริวรรณ. 2536. "เอกสารประกอบการสอนวิชาพัฒนาชุมชนกับการพัฒนาการเกษตร". ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. (อัครา) 57 น.
- นิตินันท์ ปราณสุข. 2530. การฝึกงานภายนอกสถานศึกษา สาขาสัตวบาล ของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงและประกาศนียบัตรวิชาชีพเทคนิค วิทยาลัยเกษตรกรรมภาคใต้. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 137 น.
- ประจวบ ไชยชมภู. 2541. ความต้องการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีโสธร. กรุงเทพฯ : ปัญหาพิเศษครุศาสตร์อุตสาหกรรมบัณฑิต. สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 32 น.
- ประภรณ์ วรธนะวาสิน. 2527. การศึกษาผลของการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง แผนกเกษตรกรรม ของวิทยาลัยเทคโนโลยีและอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 115 น.
- พินิจ ทิพย์อักษร. 2529. สภาพการฝึกงานในสถานประกอบการของนักเรียน ประเภทวิชาช่างอุตสาหกรรม. วิทยานิพนธ์ ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 127 น.
- ไพฑูรย์ นนทลี. 2529. "การศึกษาอาชีพเกษตร". วารสารอาชีวศึกษา. 2 (มีนาคม-เมษายน) : 19

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- มานพ ทองใบ. 2534. ความคิดเห็นของสถานประกอบการที่มีต่อการฝึกงานภายนอกของวิทยาลัยเทคนิคราชบุรี. รวบรวมผลงานวิจัย พ.ศ. 2533-2534. หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. (อัดสำเนา) 230 น.
- ระวีวรรณ ชินะตระกูล. 2533. คู่มือการทำวิจัยทางการศึกษา. คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 162 น.
- วารินทร์ ประทุมรัตน์. 2540. การประเมินโครงการฝึกงานนักเรียน โดยความร่วมมือระหว่าง บริษัท ซี.พี.เซเว่นอีเลฟเว่น จำกัด กับวิทยาลัยสังกัดกรมอาชีวศึกษา วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 141 น.
- วิภา คลุเทศรัตน์. 2542. การศึกษาการฝึกงานภายนอกสถานศึกษาระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ประเภทวิชาเกษตรกรรม สาขาสัตวศาสตร์ ตามความคิดเห็นของอาจารย์นิเทศก์ นักศึกษา และเจ้าหน้าที่สถานฝึกงาน ของวิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยี กรมอาชีวศึกษา. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง. 196 น.
- สมมาตร สุนศักดิ์. 2534. การฝึกงานของนักศึกษาประเภทวิชาคหกรรม ตามหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2527 อาชีวศึกษากลุ่มภาคกลาง. วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์. 212 น.
- สุรางค์รัตน์ กัญมาศ. 2533. การศึกษาผลการฝึกงานของนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพ พุทธศักราช 2530 เกษตรกรรม ของวิทยาลัยเกษตรกรรมสังกัดกรมอาชีวศึกษา. กรมอาชีวศึกษา. (อัดสำเนา) 136 น.
- หน่วยงานนิเทศก์ กรมอาชีวศึกษา. 2536. คู่มือหลักสูตรประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง พุทธศักราช 2536 ประเภทวิชาเกษตรกรรม. กรมอาชีวศึกษา. 70 น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แบบสอบถาม

การวิจัยเรื่อง ผลที่ได้รับจากการฝึกงานเกษตรภายนอกสถานศึกษาของนักศึกษาระดับ
ประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ชั้นปีที่ 2 วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีราชบุรี ปีการศึกษา 2544

ชื่อผู้วิจัย

นายเกรียงไกร มูลใจดา
สาขาวิชาเทคโนโลยีการเกษตร – การผลิตพืช
ภาควิชาครุศาสตร์เกษตร
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

คำแนะนำในการใช้แบบสอบถาม

1. แบบสอบถามมีทั้งหมด 3 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 สภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน

ตอนที่ 3 สภาพของสถานที่ฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจาก

การฝึกงาน

2. โปรดอ่านคำชี้แจงในแต่ละข้อให้เข้าใจก่อนตอบแบบสอบถาม

3. กรุณาตอบคำถามทุกข้อตามความเป็นจริง

4. ข้อมูลที่ท่านตอบในแบบสอบถามจะไม่มีผลต่อการเรียนของท่านแต่ประการใดและคำตอบของท่านจะถูกเก็บไว้เป็นความลับ

การวิจัยครั้งนี้จะสำเร็จลุล่วงไปด้วยดีก็ต่ออาศัยความร่วมมือจากท่านที่ตอบแบบสอบถาม
ตามความจริงทุกประการ

ขอขอบคุณทุกท่านที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถาม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 1 สถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงใน () หรือเติมคำในช่องว่างตามความเป็นจริง

1. เพศ

() ชาย

() หญิง

2. อายุ.....ปี

3. ท่านกำลังศึกษาอยู่ในสาขาวิชาใด

() พืชศาสตร์

() สัตวศาสตร์

() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

4. สถานศึกษาให้อิสระแก่ท่านในการเลือกสถานที่ฝึกงานหรือไม่

() สามารถเลือกเองได้

() สถานศึกษากำหนดให้

5. ท่านได้ฝึกงานในสถานฝึกงานประเภทใด

() ราชการ

() เอกชน

() รัฐวิสาหกิจ

() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

6. บิดา-มารดาประกอบอาชีพ

บิดา

() รับราชการ

() เกษตรกรรม

() เอกชน

() ประกอบอาชีพอิสระ

() รัฐวิสาหกิจ

() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

มารดา

() รับราชการ

() เกษตรกรรม

() เอกชน

() ประกอบอาชีพอิสระ

() รัฐวิสาหกิจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

7. ท่านได้รับเงินใช้จ่ายในการเรียนและการฝึกงานจากที่ใด

() บิดา-มารดา

() ผู้ปกครองที่ไม่ใช่บิดา-มารดา

() เงินกู้ยืมเพื่อการศึกษา

() รายได้จากการทำโครงการเกษตร

() อื่นๆ(โปรดระบุ).....

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. ผลที่ได้รับจากการฝึกงาน			
1.1 ความรู้ด้านทฤษฎี
1.2 ความรู้ด้านการปฏิบัติ
1.3 ความรู้ด้านการจัดการ
1.4 ความรู้ด้านการบริหารงานบุคคล
2. ผลจากการปฏิบัติงานทักษะและเทคนิคต่างๆ ในการฝึกงาน			
2.1 สาขาวิชาพืชศาสตร์			
2.1.1 การขยายพันธุ์พืช			
- การเตรียมดินต่อ
- การตอนกิ่ง
- การติดตา
- การทาบกิ่ง
- การเสียบยอด
- การเพาะเลี้ยงเนื้อเยื่อพืช
2.1.2 ไม้ดอก-ไม้ประดับ			
- การปลูกไม้ดอกไม้ประดับ
- การย้ายกล้าไม้
- ชนิดและพันธุ์
- การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว
- ธุรกิจและการจำหน่าย
2.1.3 พืชไร่			
- การปลูกพืชไร่
- ชนิดและพันธุ์พืชไร่
- การผสมพันธุ์พืชไร่
- การดูแลรักษาและการเก็บเกี่ยว
- เทคโนโลยีด้านเมล็ดพันธุ์
- การใช้เครื่องมือและอุปกรณ์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่จัดทำขึ้นเพื่อการเรียนการสอนเท่านั้น ไม่สามารถนำไปเผยแพร่ในสื่อมวลชน การค้า

ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
2.1.4 อื่น ๆ			
- การเพาะเห็ด
- การเตรียมก้อนเชื้อ
- การเขี่ยเชื้อเห็ด
- การผลิตเชื้อเห็ด
- การทดลองเชื้อเห็ด
- การทำสูตรอาหารเลี้ยงเชื้อ
- การเตรียมวัสดุอุปกรณ์
2.2 สาขาวิชาสัตวศาสตร์			
- การทำเครื่องหมาย
- การติดเบอร์หู
- การตัดเบอร์หู
- การทำหญ้าหมัก
- การสักเบอร์หู
- การตัดเขี้ยว
- การฟักไข่
- การตัดปาก
- การคัดเพศ
- การตอน
- การผสมเทียม
- การทำวัคซีน
- การฉีดยา
- การรีดน้ำเชื้อ
- การจับและการบังคับสัตว์
- การฆ่าและการชำแหละ
3. ความรู้และทักษะที่ได้รับจากการฝึกงานมีประโยชน์ต่อท่านในด้าน			
3.1 การศึกษาต่อ
3.2 การประกอบอาชีพในอนาคต
3.3 การเผยแพร่ความรู้แก่ครอบครัวและผู้อื่น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
3.4 การสมัครงานหลังจบการศึกษา
3.5 ความมั่นใจในวิชาชีพที่เรียน
3.6 อื่นๆ(โปรดระบุ).....			
4. ประสิทธิภาพด้านการทำงาน			
4.1 การทำงานตามแผนปฏิบัติงาน
4.2 การทำงานร่วมกับผู้อื่น
4.3 การปรับตัวในการทำงาน
4.4 การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้า
4.5 ความร่วมมือทางด้านวิชาการ-การปฏิบัติงาน
4.6 การนำความรู้จากการเรียน ไปใช้ในการฝึกงาน
4.7 การปรับปรุงบุคลิกภาพ
4.8 การร่วมรับฟังและแลกเปลี่ยนความรู้ทักษะ ประสิทธิภาพ ความคิดเห็นกับเพื่อนร่วมงาน
4.9 อื่น ๆ(โปรดระบุ).....			

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่าจะกรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 สภาพของสถานที่ฝึกงาน ปัญหาและข้อเสนอแนะเกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการฝึกงาน
คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ตรงกับความจริง

ส่วนที่ 1 สภาพของสถานที่ฝึกงาน ที่มีผลต่อการฝึกงาน

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. สภาพแวดล้อมในฟาร์มมีผลต่อการฝึกงาน
2. พื้นที่ของสถานประกอบการ
3. จำนวนบุคลากร นักวิชาการ พนักงาน
4. ปริมาณแหล่งน้ำจืด
5. การรับนักศึกษาเข้าฝึกงาน
6. เครื่องมือและอุปกรณ์ที่ใช้ในการฝึกงาน
7. ความทันสมัยของเครื่องมือที่และอุปกรณ์
8. การบริหารและจัดการทรัพยากร
9. สวัสดิการของสถานที่ฝึกสอน
9.1 อาหาร
9.2 ที่พักอาศัย
9.3 ค่าตอบแทนในการฝึกงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
 ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ส่วนที่ 2 ปัญหาเกี่ยวกับการฝึกงาน

คำชี้แจง โปรดใส่เครื่องหมาย / ลงในช่องที่ ตรงกับความเป็นจริง

รายการ	ระดับความคิดเห็น		
	มาก	ปานกลาง	น้อย
1. การติดต่อประสานงานกับสถานที่ฝึกงาน			
2. การติดต่อประสานงานกับผู้ปกครองนักศึกษา			
3. การจัดทำโครงการและแผนปฏิบัติการ
4. การจัดสัมมนาฝึกงาน			
5. การนิเทศการฝึกงาน
6. การเดินทาง
7. ที่พักอาศัยและสาธารณูปโภค
8. เวลาในการฝึกปฏิบัติงาน
9. การทำงานร่วมกับบุคคลอื่น
10. การใช้เครื่องมือ
11. ลักษณะงานที่ได้มอบหมาย
12. การปฏิบัติงาน
13. ค่าใช้จ่ายต่างๆระหว่างการฝึกงาน
14. อื่นๆ(โปรดระบุ).....

ส่วนที่ 3 ข้อเสนอแนะอื่นๆ เกี่ยวกับผลที่ได้รับจากการฝึกงานภายนอกสถานศึกษา

.....

.....

.....

.....

ขอขอบคุณ

ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ตัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้